

РОБОЧИЙ НАРОД

ROBOTCHYJ NAROD

THE WORKING PEOPLE

ПОЛІТИЧНЕ ЧИСЛО 181.

ОРГАН ФЕДЕРАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІАЛ-ДЕМОКРАТІЇ В КАНАДІ.

REGULAR NUMBER 181.

РІК VI.

Ч. 14.

СЕРЕДА, 1 ЦЬВІТНЯ 1914.

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY APRIL 1, 1914.

№ 14.

VOL. VI.

„ROBOTCHYJ NAROD“ (THE WORKING PEOPLE).

THE OFFICIAL ORGAN OF THE
UKRAINIAN SOCIAL DEMOCRATIC FEDERATION.
(Affiliated with the S. D. Party of Canada).
THE ONLY UKRAINIAN SOCIALIST PAPER IN NORTH AMERICA
Published weekly by

THE „ROBOTCHYJ NAROD“ ASSOCIATION
at 144 Higgins Ave. Winnipeg, Man.
Subscription \$2.00 a year.

ЧИТАЙТЕ! ЧИТАЙТЕ!

„Робочий Народ“, одиноку соц. дем. часопись для цілої Америки; она одна дає те знає, яке повинен мати кожний працюючий класово свідомий чоловік. Хочеш знати, як здобути красшай лад на світі, то читай все „Робочий Народ“.

„Робочий Народ“ коштує на рік лиш два долари а адреса до него є:

„ROBOTCHYJ NAROD“

Box 3658 (Sta. B.) • Winnipeg, Man. Can.

„Кадило“, найкрасшій півмісячник для розвеселеня пригнетених душ. Хочете веселощів, жартів, з'їдливої сатири, то читайте Кадило. Коштує лиш 2 дол. на рік, виходить 2 рази на місяць. — Посилайте гроші до: Kadylo, Box 482 Vancouver, B. C.

„Борба“, се одинока соц. демокр. півмісяч на часопись в ріднім краю! Хочете мати правдиві, не перекручені вістки про Ваш рідний край, то посылайте лиш \$1½ на адресу: Borba, Czernowitz, Reissgasse 16, Austria, Bukovina.

„Добра Новина“, то такий журнал, на який давно вже чекав наш працюючий народ. В ньому подає ся найкрасше, найглибше знає в дуже приступній формі. Хочеш бути просвіченою людиною, то посылай \$1½ на адресу: Dobra Nowyna, Lemberg, ul. Skrzynskoho 12, Austria, Galicia.

Предплатники „Роб. Нар.“ дістають „Добру Новину“ по зниженій ціні, а то лиш по \$1.25. Гроші треба слати просто до Львова а до „Р. Н.“ треба написати картку про те, щоби редакція вислала „Добрий Новині“ potwierdжене, що посылаючий є предплатником „Роб. Народа“. Ми щиро припоручаємо нашим читачам отгарне видавництво „Доброї Новини“.

Бібліотека „Новий Світ“ в Монреалі
випустила з друку ч. 2 **Конець Світа**. Написав Е. Гуцайло
ціна 10 ц., з пересилкою 12 ц.

Давно, дуже давно, наше робітництво відчувало брак такої наукової брошури, з котрої кожний може довідати ся, коли буде конець світа?
БІБЛІОТЕКА „НОВИЙ СВІТ“, популярне-наукове видавництво, яке познайомлює читачів знайомішими поступами науки та містить твори красної літератури. Виходять неперіодично.

Гроші, письма і замовлення посылайте тільки на адресу:
JOHN HNUDA, BOX 3812 ST. B., WINNIPEG, MAN.

Новинки.

З АВСТРІЇ.

Скликаний парламент, не може прийти до згоди з більшістю. Правительство не може оперти ся на більшість, щоби ухвалити бюджет а з бюджетом підвешення рекрута і видатків на військо. Австрійське правительство ніколи не годно насититись молохом милітаризму. Місто дбає о поліпшенні долі робітника, оно витискає з него послідую кров. Правительство австрійське не добачує сього, що кожного року втікають за границю десятки а навіть сотки тисяч молодців які мали ставати ся до бранки аби були вже асигеровані, щоби лиш спасти ся від нужди. Причиною сего є злидні голод і визиск капіталізму. Австрійське правительство не числить ся з конституцією, але коли треба то розвязує парламент і править після параграфу 14. Після сего параграфу правительство робить що йому захочеть ся. Хоч австрійські соціал-демократи мають в парламенті 82 послів. Однак ся сила ще за слаба супроти правительства. Ми бачимо що правительству не задовго скінчить ся панованє. Наближаюча ся війна Росії і Австрії розвалит владу не лише імперію російську але і австрійську. Робітники що раз більше прихольять до пізнаня, що яке би ве було правительство то є вороже для нього. А тепер як раз з причини обструкції в парламенті, правительство австрійське править проти волі робітників. Отсе дїє ся із народним парламентом

в Австрії. А ти робітнику гляди спокійно як засуджують тебе на смерть капіталісти в їх імператорами.

ЗНОВ ГЕНЕРАЛЬНИЙ СТРАЙК

В Італії грозить знов вибух генерального страйку. Сим разом желізничники домагають ся підвишеня платні. Залагодженє желізничників піднеслоб крайовий бюджет менше більше десять мільонів доларів річно. Задля того правительство не хоче ся згодити на цілком правні, зповодовані дорожнечою домаганя желізничників.

В ВОЛГАРІЇ ПО ВИБОРАХ.

Софія — До парламенту болгарського ввійшло: 156 сторонників правительства, 17 представителів селянства, 26 демократів, 7 сторонників Гешова, 3 сторонники Данцева. Здаєсь що наступають ще деякі зміни. Опозвіція буде мати 119 мандатів на 245 всіх послів. Соціалісти будуть мати 22 своїх заступників. Передше було 38, але через розвязанє парламенту і гнет правительства число послів соціалістичних зменшило ся о одну третю часть.

Оден святий більше.

В Росії вмер якийсь єпископ що називав ся Питиріна. Звісно що як єпископов було дуже добре за житя але ще ліше йому стало по смерті, бо православний синод зачав сего єпископа до святых. Щоби збільшити святых, синод послав до царя доклад на який цар пише, „Согласен і д. т. Синод ухвалив щоби петербургський єпископ ня 28. червня 1914, відставив Питиріна до небесних воріт. Новий святий знов принесе багато доходів до пошівських кишень від російського мужика.

На пр. фонд Р.Н. ЗЛОЖИЛИ.

Т. Басє 75 ц., М. Григорак 25 ц., Н. Прентис і І. Олівік по 15 ц.
ТОВАРИШІ З ЕЛМБУД, по \$1.00.
Процак, І. Хоронжий, Іл. Феній.

по 50 ц.
С. Хоронжий, І. Коворіз, П. Селєвіч.
по 25 ц.;
Я Куриш, Н. Насадик, Ф. Боднар.
ТОВ. З ТОРОНТО,
по \$3.00.
Т. Долвичук.
по \$1.00
І. Помейчук, Г. Равлик, Д. Шевчук, І. Колісник, Д. Деркач, М. Кульчицка,
по 50 ц.;
С. Сорока, Ф. Приндяк,
по 25 ц.;
Н. Савка.

Вінніпедський відділ: \$12.75 ц. Відділ в Колман Альта: \$20.00.

Всім жертводавцям складаємо щирю подяку.

Від Ц. З. Ф. У. С. Д. До Відділів і членства Ф. У. С. Д. в Б. К. і Алті.

Ванкуверський відділ Ф. У. С. Д. на своїм регулярнім мітінгу, обговоривши гірке становище, майже розвал нашої федерації на Заході, згодив ся з тою думкою, що одною з головних причин занепаду є застановленє організаторської роботи. Після думки відділу відновити і розширити нашу Федерацію на Заході може тільки планомерна організаційна робота. Тому відділ вибрав з поміж своїх членів тимчасовий комітет з 5-ох членів, назвавши його „Пробізоричний окружний Комітет Ф. У. С. Д. в Б. К. і Альберту“, котрий має своєю енергичною працею відновити є. д. рух на заході і організувати після статута Федерації Агітаційного Округа з двох західних провінцій Канади: Б. К. і Альберти.

В склад його увійшли: В. Шолдр, П. Крат, Ан. Кударевко, П. Перейма і Ів. Сенків.

Ц. З. звиває щоби в розпочатій партійній праці; помагали Окр. Ком. в Б. К. і Альберті відділи і члени Ф. У. С. Д., котрого вибрав ванкуверський відділ.

А. Дмитришвін, секр. Ф. У. С. Д.

Не вільно слати грошей в не реєстрованим листі.

Канадський поштовий уряд оголосив таке: всякі листи в яких находять ся гроші (банкноти) коли не будуть реєстровані, відішле ся до dead letters департаменту. Причиною сего є крадіж богатых листів не реєстрованих в яких находили ся гроші. Ціля нового

ропорядженя почти, можна посилати гроші лише в реєстрованим листі, або через Money - order, або на Postal notes. За гроші які пропадуть після в не реєстрованим листі, почта не відповідає. Чеки можна посилати в не реєстрованим листі. Однак аєли би пронава то мож щє ся погадати. Наші предплатники повинні посилати гроші на Money - order, або Postal note, які можна купити на кожній почті.

Український Робочий Народ в Вінніпегу!

Тутешня українська Соц. Демократія відсвяткує в неділю дня 12 цвітня 1914, о гд. 8-й вечером

В Leland театрі

пам'ять героїського вчинку Мирослава Сичинського. На святі будуть промовляти безділки і виголошені будуть деклямації.
Товариші Робітники і Робітничі ставте ся в означений день і місце як найчисленнійше, щоби пошанувати нашого борця, котрий боров ся за права поневоленого люду.

ВСТУП ВІЛЬНИЙ.

Відділ У. С. Д. в Вінніпегу.

Прймаєть ся предплату на сатирично-гумористичну часопись.

„ЖАЛО“

„ЖАЛО“ се одинока українська сатирично-гумористична часопись.

„ЖАЛО“ подає веселі вірші, оповіданя, довелі, сьміхованки, дотени, образки, загадки — взагалі розвеселює читача.

„ЖАЛО“ жалить всяку погань, яка обєїдає наші нарід, без огляду на її становишко та достоїнство.

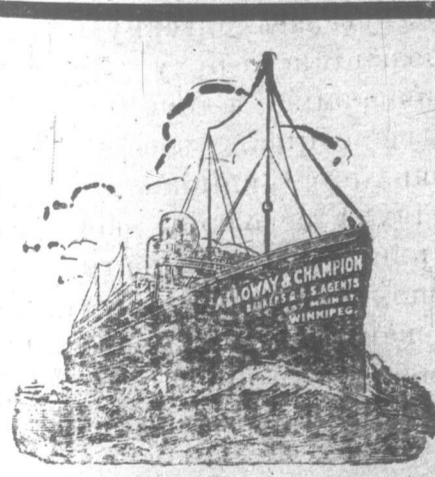
„ЖАЛО“ повинно находити ся не лише в кожнім Товаристві і Читальні, але й у кожній хаті.

„ЖАЛО“ коштує на рік: в Америці і в Канаді \$1.50 ц.

Замовленя і гроші посилайте на таку адресу:

„ЖАЛО“
ул. Скіпнського ч 12.
Lemberg, Austria.

ДРУКАРНЯ „РОБ. НАР.“
випонєє всякі друкарські роботи точно і по дуже приступній ціні.
Відділ У. С. Д. повинні надслати замовленя завісїдї до Р.Н.

Краяни!

Як хочете спровадити крєвних або приятелів з Краю то тепер найліпший час. Шіфкарти дуже гані. Зайдїть до нас або напишіть лист, а ми Вам подамо всі інформації. Ми продаємо шіфкарти до старого краю по найнижших цінах і на найліпші піфи, котрі відходять що тиждня.

Ми посилаємо гроші до краю скоро і безпечно і так що в краю дістають рівні гроші. Ми вже посилаємо гроші через довгі роки і знаємо акурат як посилати, спитайте людей тих що в нас вже посилали. Міняємо долари на корони і продаємо марки крайові і канадські.
Як не маєте сталого адресу, то можуть ваші листи прийти на наш адрес а ми їх оплатимо і Вам пішлемо де скажете.

Alloway & Champion Limited.

667 Main St. Winnipeg, Man.
C. GENIK, Управитель заграничного департаменту.

Наші організаційні завдання.

Сумні досить часи переживає українська Соціал-демократична партія в Канаді. Хоч не можна сказати, що не розвивається, однак не йде вона тим темпом і не розвивається так, якби справді повинна розвиватися. Хотіли в нас окремі організації (відділи) котрі ведуть сяку таку партійну роботу, хотіли в нас члени, але те все не може дати нам доказ, що партія наша робить належну роботу.

Українська соціал-демократія в Канаді, яко партія, котра бере за інтереси поневоленних робочих мас має багато ще і то дуже багато до роботи. Щоби, але ту роботу розпочати і повести її як слід, треба нам лучної гармонії, лучшого об'єднання нас самих; Бо об'єднання, солідарність дасть нам добру спромогу повести нашу партійну господарку, дасть нам лучшу спромогу не йти по більшшати ряди соціал-демократії, але й слова замінити в діла.

Саме головне, на що слабувала наша партія і слабена порозі нового її життя є брак ідейного зв'язку між поодинокими відділами та товаришами. Се спричинило було навіть позаторічний занепад нашої партії, котрий споводував апатію українського канадійського робітництва до тутешньої соціал-демократії, ба навіть ослаб духа боротьби вірних соціал-демократичних привіччям товаришів. Деякі товариші, і бувші товариші, котрі сталися підхвостнями буржуїв, не дбали про розвій партії, лиш про своє амбітне, „жерли ся мези собою як пси і тим стримували розвій нашої партії. Правда ще й тепер з мною товаришів, котрі місто пригланути ся організаційним справам близше та, поступати як слід, пальнуть яку небудь небиліцію шкідливу і то навіть дуже для нашої партії, а вілтак ще й стараються доказати, що они дуже добрі члени і т. п. Се власне є недосвід зі сторони тих, або навіть зрада нашої партії. Тому ми всі, котрі повісталисьмо вірні ідеї соціалізму, повиннісьмо уважати на таке поведженя ся таких товаришів, старатись погодити ся з ними коли можливо і дати їм до зрозуміння, що ми всі загалом, мусимо дбати про завдання та добро нашої партії. В нас повинна вже знайти місце та думка, що ми мусимо ся піддавати волі більшости як в цілій партії так і в місцевих організаціях. Тільки такий стан поведення ся товаришів є нормальний і дасть користь розвитку нашої партії. В противнім разі, коли ми не схочимо слухатись більшости, лиш робити кожний пісьля своїх думок, на свою руку, та творити всякі окремі фракційні організації, тоді ми ломалиби єдність наших сил, тоді місто боротьби з капіталізмом, витворилиби боротьбу в нашій організації, партії, як се вже свого часу, як повше зазначувалисьмо, мало місце в нашій партії. Але се дало нам до зрозуміння, і досвід, що не роздорі а єдність будє партію. Ясно отже, що навіть зародки таких фракційних організацій, котрих що правда в нашій партії здаєсь нема, повинні бути у нас знищені і заборонені. (Дальше буде.)

Хто властиво є ворогом власности?

Дуже багато противників соціалізму, або ті, що теорії соціалізму ще не розуміють, закидують що соціалізм знищить людську власність на користь загалу. Бувають і такі люди, що сами нічогоісінько не поісдають, а стають в обороні нинішньої системи.

Колиби справді сучасний капіталістичний лад дбав про приватну власність і тую ж забезпечив для всіх, то не булоби і причини до варіаня; але коли приглянемо ся тій справі троха близше, то зобачимо, що капіталістичний лад відобразив великий більшости людей — власність. І так: капіталісти забрали всім живучим з праці, більшу часть їх заріску, для оплаченя проценту від капіталу, в наслід чого більшість не має власних хат та мусить внаймаєтись і не здорові помешканя.

Більшість заледво поісдає нужденні знаряди домові, постіл, і одж котру по найбільшій части беруть на виплат і т. п.

Отже, чи такі люди потребують бояти ся, щоби соціалізм не відобразив їм власности?

А кілько-ж то є людей тяжко працюючих, що не мають навіть спромоги заложити родинного огнища, котрі не мають свого ліжка, але мусять го винаймаєтись — і то ще навіть дуже часто до спілки з другими.

В Спол. Дер. з чотирь міліонів Канаді також не мала тисячка, таких, котрі не мають даху над своєю головою. І чи тим людям може що відобразити соціалізм, коли вони і так нічого не поісдають?

Кількож то приміром людей в самим Вінніпегу, Торонті, чи Монреалю, не поісдає своїх домов? Капіталісти власне відбирають працюючим людям — свочі їх праці обкрадають більшість з їх особистої власности.

Крім того велика більшість людей не має та-к о ж навіть своєї власної особи, навіть не вла-

стителем свого власного тіла!

Примусово мусять продавати капіталістови час м'язок, м'ускули а коли і то не вистарчає для піддержки життя то посилають дітя своїм ще нерозвинені і недорослі до праці, до фабрик.

І чи ті люди також мають потребу бояти ся, щоби соціалізм не відобразив їм власности?

Капіталізм власне відбирає більшости людей не тільки всяку матеріялну властність, але і власної особи, думок, та переконаня.

Соціалізм противно стає мужно в обороні чесно зробленої особистої власности і боронить її перед всякими злодіями та лихварями.

Соціалізм через забезпеченя матеріяльного істнованя людям, дасть більше часу і средств до пелегнованя і особистої незалежности.

І коли денка залежність є неминуча, то чоловік місто пава, буде мати над собою демократичну державу.

Соціалізм є правдивим ворогом від такої власности ось як: процент від капіталу, як дохід, користь без праці; соціалізм є ворогом тих котрі правляють, заграбують чужу власність.

Для лихварів і злодіїв, котрі хотять жити чужим коштом з певністю не буде місця в соціалістичнім ладі.

К. Маркс і Ф. Енгельс
Комуністичний Маніфест.

Німецький або „справжній“ соціалізм.

Соціалістична і комуністична література Франції, що виникла під гнетом панованя буржуазії і що є літературним відгомном боротьби проти сього панованя, перейшла до Німеччини як раз в той час, коли буржуазія розпочала свою боротьбу проти феодального абсолютизму.

Німецькі філософи, підфілософи і мудрі ласо ухопили ся до сеї літератури, але вони забули, що разом з французькою літературою не перейшла до Німеччини і французькі життєві відносини. Французька література до німецьких відносин не мала ніякої практичної вигоди і набрала часто літературного характеру. Вона мимохіть стала непотрібним розміркованям над здійсненям людських мрій. Так напр. вимоги першої французької революції мали вагу для німецьких філософів 18. столітя лиш як вимоги „практичного розуму“ взагалі; а виява волі революційної французької буржуазії означала на їхню думку закони чистої волі, такої волі, якою вона повинна бути, справжньої людської волі.

Праця німецьких письменників була в тім, щоб погодити нові французькі ідеї з своєю старою філософською совістю, або, краще сказати, в тім, щоб переняти французькі ідеї, стоючи на сталому філософському ґрунті.

Се перейманя відбуло ся таким самим способом, яким взагалі переймає ся чужу мову, себ-то через переклад.

Відомо, що ценці, пореписуючи манускрипти, в яких списані класичні вчинки старих поганських часів, додавали од себе нісенітницю про католицьких святих. Німецькі письменники з світською французькою літературою зробили навпаки. Вони виписували своє філософське безглузде по за французькими оригіналами. Напр. під заслоною французької критики грошевих відносин вони писали про „відчураня від людської істоти“, під заслоною французької критики буржуазної держави вони писали про „знесеня пануваня абстрактно-загального і т. п.“

Цідеуваня сих філософських теренів під французькі виклади вони охрестили за „Філософію діла“, за „Справжній соціалізм“, за „Німецьку науку соціалізму“, „Філософське обґрунтованя соціалізму“ і т. п.

Оттак французьку соціалістично-комуністичну літературу було цілком вивалачано. І через те, що в руках німця вона перестала одсвічувати боротьбу одної класи проти другої, то німець був переконаний, що він переміг французьку одностійність, що він заступаєт ся за потребу правди, а не за правдиві потреби, за інтереси людської істоти, а не за інтереси пролетаріату, за інтереси людини взагалі, — людини, що не належить навіть до дійности, а до небесних туманів філософської фантазії.

Сеї німецький соціалізм, що так поважно і широко брав ся до своїх мазерних школярських вправ, і що так на ярмарковому вигукував по себе, втерпав, проте, свою педантичну невинність.

Боротьба німецької, а надто пруської буржуазії проти феодалів і абсолютного королівства, одним словом, ліберальний рух — став поважніший.

„Справжній“ соціалізм мав таким чином бажану нагоду виставити проти політичного руху соціалістичній вимоги, мав нагоду посилати традиційні проклони лібералізові, представницькому правліню, буржуазній конкуренції, буржуазній волі друку, буржуазному праву, буржуазній волі і рівности, він мав нагоду проповідати народнік масам, що вони в сїм буржуазнім рухові нічого не здобудуть, а навпаки усе погублять, Німецький соціалізм до речі забув, що французка критика, — неведалим відгомном якої він був, — мала на думці сучасне буржуазне суспільство з відповідними до його

матеріяльними умовами істнуваня і відповідною політичною конституцією, тобто як раз ті обставини, проздобуть яких в Німеччині тільки була мова.

Він був для німецьких абсолютних урядів з їхнею дружньою попів, шкільних учителів, дідичів і бюрократів — за добре пугало проти грізно виступаючої буржуазії.

Він був солодким додатком до гірких ударів нагайки і рушничих куль, якими сї самі уряди „усмирjali“ повстаня німецьких робітників.

Таким чином, „справжній“ соціалізм, попервувшись у зброю урядів проти німецької буржуазії, почав також заступати ся і за безпосередне редакційні інтереси, за інтереси німецьких дрібних міщан. Се дрібне міщанство, що залишило ся від 18. столітя і що від того часу раз-по раз знов виринало в ріжноманітних формах, — було правлявою підвалиною істнующего ладу.

Задержуваня його було задержуваням істнующего в Німеччині ладу. Він боїт ся промислового і політичного панованя буржуазії через те, що се пануваня занебнає йому погубил з одного боку, в наслідок концентрації капіталу з другого боку, — в наслідок зросту революційного пролетаріату. Тому здавало ся, що „справжній“ соціалізм нараз заб'є обидві мухи, і він розповсюджував ся, як пощест.

Керія, віткана з метафізичного прядива, померажана квітками красномовного мудрїства, вкрита росю чудого сентеметалізму, ся надвичайна керія, в котру німецькі соціалісти загортали своїх кілька задубилых „вічних правд“, пробільшувала тільки збуток їхніх товарів серед сеї публики.

З свого боку німецький соціалізм що-раз більше панував своє призначеня, — призначеня бути бучим заступником осього дрібного міщанства.

Він проголошував німецьку націю за нормальну націю, а німецького міщанства за нормальну людину. Кожному гідкому вчинкуві сього міщанства він надавав якийсь таємничий, високий, соціалістичний зміст перевертаючи сї вчинки на виворіть. Консеквентний до краю, він виступив безпосередно проти грубо руйнующей тенденції комунізму, і проголосив своєобезпартійність вищою від усякої класової боротьби.

За дуже небагатама виїмками всім наче-б то соціалістичні комуністичні пасаня що кружляють по Німеччині, належать до сеї брудної знесилуючої літератури.

Консервативний або буржуазийний соціалізм

Певна частина буржуазії хоче зарадити соціалізму лихови, щоб забезпечити істнованя буржуазного суспільства.

До сеї частини належать: економісти, філянтрони гумоністи, ті, що хотять поліпшити становище працюючої класи, добродичі, ласкаві тварів, фундатори товариств тверезости, дрібні реформатори саміх ріжних сортів. І сеї буржуазийний соціалізм справив навіть цілі системи.

Прикладом може бути Philosophie de la Misere Прудона.

Сї соціалісти-буржуа хотять зоставити на далі життєві умови сучасного суспільства, скасувавши необхідну випливаючу з сих умов боротьбу і неб безпеки. Вони хотять зоставити надалі сучасне суспільство, але без тих елементів, які баламутять його і руйнують. Вони хотять буржуазії без пролетаріату. Буржуазія, розумієт ся, уявляє, що тої світ, в якому вона панує, — то найкращий світ. Буржуазийний соціалізм виробляє з сього у тішного уявленя панів системи або цілі системи. Про понуючи пролетаріатові здійснити його системи і увійти в новий Єрусалим, сеї соціалізм, властиво домагаєт ся лишень того, щоб пролетаріат зостав ся в старому суспільстві, але щоб перестав його ненавидіти.

Друга, не така систематична, але більш практична форма сього соціалізму силкувалась відвернути робітничу класу від кожного революційного руху, доказуючи що не та чи инья політична зміна, а лиш зміна матеріяльних життєвих обставин сеї соціалізм зовсім не розумів, як знищеня буржуазних прудукційних відносин, бо се можливо тільки шляхом революції, він мав на увазі лишень адміністративні поліпшеня на ґрунті сих прудукційних відносин, що, таким чином, нічого не змінять в відносинах між капіталом а наамною працею а тільки в кращім разі зменшують для буржуазії копоти її панованя і роблять пресетїйшам державне порядкованя.

Буржуазийний соціалізм досягає відповідного до себе виразу лишень там, де він робить ся звичайною риторичною фігурою.

Вільна торгівля! користна для робочої класи; охоронні тарифи! В інтересі працюючої класи; тюрма! в інтересі робочої класи: се остає, єдине поважно помислене слово буржуазного соціалізму.

Соціалізм буржуазії весь складаєт ся з доказуваня, що буржуа є буржуа-виискувачом — в інтересі працюючої класи.

Цілком що иншого...

В отсій статі будемо поможности старати ся пояс-

няти нашим читачам демократичної партії. Робимо се, іскряки національні, навіть і декотрі ре- „К. Віст“ поняли, нім того слова знач-

Партія соціал-демократична, се д- тилежні собі річі, жуть ся погодити, „мне м а н і э“, як „українські соц-де- тїями, з цілком без- можна поаднати дв- нічого всопільного, сказати, що зелізо- само має ся партія- мократичнєю. Вони жетє, що они мають- мі.

Так можливо, п- инше значіно для- віністичних націон- України“. Націон- шс вони стають в с- автономію українс-

Ми не будемо т- так коротенько: Ч- фкцій, Левицький, про український на-

Се справді бу- го, щоб відважив с- дії вродного добра- ни стараят ся с- Вони що правда х- польського т- ми зараз хотят- як се вже робить з- ні. Ім розкодить с- безнастанно черпат- гідне житя з чужої- ідеї, о котрий вон-

Наш українськ- Ні! ні! Бороні- ко — від при- собі самі в ж- нанки дають дуже- які вони заступаю- його партія ніколи- роду і то аще, так з-

Партія отже со- з луждарів, робітн- получити в жалній- тивна робітничим і-

Соціал-демокра- ромісві і коли що- мас, бо і сама скла- тійність України те-

Дмитро Макогон.

Любов

Він був молодий- вий. Працював в- царовим млині. Че- занятий працею і- та й тоді, коли із- сонцем виходив з- спішучись на свою- на його здоровім- піанати во утомі- чував свою молод- і був вдоволеній.

І пізнав він моло- ну, що служила- ланства. Від його- лише через дорогу- і залюбив ся. душа, гарне личко- кі, чорні очі були- богатством. А він,- ючи на се, радів- пливав у щастю.- нав ся, що й дівчи- сприяє. Не сприя- бить його палким- ним коханєм.

— Коли будеш- шепотів він нераз- нім онянію — то- аш ти небесного- надземської роск- да на мої сильні р- ни, ті руки, вже- про те, що ти, мо- не знати меш ні з- турботи. Скажи- любив мене?

ідною політавіни, про...

дів з їхнею чів і бюроупаючої бур...

ударів нагай „усмиряли“

попернувись почав також інтереси, за не міщанство, го часу раз-по х, — було

істнуючого и і політичноувава зашевок концентраросту рево...

що „справдін розмовою

ва, померажавитя россою чу, в дотру піадублів „вчіхніх товарів

раз більше піатри бучим зас

нормальну на людину. Кожва він надавав

тичний зміст Консеквен...

проти грубопосав свою безрототби.

е-б то соціаліеб по Німеччлітература,

соціалізм

ти „соціальномуазного суспіль

и, філіантропиовище працюфундатори то

самих різнихравив навіть ці-

is Misere Пру

ти на далі жиавши необхідб еапекі. Вони

сво, але без тих

ть. Вони хотятьрозуміють ся, у-

— то найкрасбляє з само у

система. Про

система і увій

ство домагають

ся в старому

владіти.

льш практична

ернути робітнику, доказуючи

ш зміна матері

вовим не рсауних відносин, бо

ції, він має на

на ґрунті сих

м, нічого не

амною працюбуржуазії кошти

вне порядкова

нати нашим читачам становище української соціал-демократичної партії до прочих українських національних партій. Робимо це, без жадного навіду на інші українські національні партії, але на те, щобі робітники а навіть і декотрі редакторі, як ось приміром редактор „К. Віст“ поняли річ о яку нам ходить йзю і то в повнім того слова значіню.

Партія соціал-демократична а винівна націонал-демократична, се дві ворожі собі інституції, се дві протилежні собі річі, котрі не то, що в жаден спосіб не можуть ся погодити, але щей поборюють себе в заміно. І „мне м а н і з“, яке вдав редактор „Кан. Віст“, що: „українські соц-дем. підуть разом з іншими укр. партіями, а цілком безпідставне і блудне. Во справді як-же можна поєднати два чинники, кстрі не мають з собою нічого веспільного, щоби їх лучило. Чи можна приміром сказати, що зеліа а вода то всеь одно? Ніколи! — Так само маэ ся партія соціал-демократична з націонал-демократичною. Вони ніколи не получать ся з собою. Скажетз, що они мають веспільні точки в своїй програмі.

Так можливо, що з деякі але їх дуже мало і мають ише значіню для соціал-демократії а ише для повінстичних національних партій. Ось як: „Автономія України“. Національ демократи верещать на весь рот, щз вони стають в обороні народу, що вони борять ся за автономію українського народу і т. п.

Ми не будемо тут розводитися, але свитаємо Вас так коротенько: Чи ваш Василько, Стоцький, Шептицький, Левицький, і інші ім подібні дбають дуже про український народ і його автономію?

Се справді булоб дуже смішне і дволичне для того, хтоб відважив ся так сказати: Ті панки (буржуї злоді народного добра) и навіть на думці сего не мають. Вони старають ся о автономію, але лиш для себе. Вони що правда хочуть увільнити наш народ з під польського та російського гнету, але самі зараз хотять сісти на його карк і возитись як се вже робить злодій Василько і Стоцький на Буковині. Ім розходить ся лише о корато, а котрого моглиби безнастанно черпати зиски. Грабїж людського дсбра, вигідне житє з чужої праці отез в нах принцип, отез в них ідеал о котрий вони старають оя.

Наш український нарід таких добродїв непотребує. Ні ні! Боро ни нас боже — як казав Т. Шевченко — від приятелів а з ворогами ми се обі самі в же раду дамо. Повише згадані панки дають дуже ясний доказ поступованя тих партій, які вони заступають, Капіталїст суржуї кровопійця і його партія ніколи не можуть заступати інтереси народу і то аще так з пролетаризованого як український. Партія отже соціал-демократична, котра складала ся з нуждарів, робітників — хліборобів, не може ніколи получити в жадній справі з жадною партією, яка з протина робітничим интересам.

Соціал-демократична партія не знаэ жадних коміромісів і коли що робить, то тільки в імя поневолених мас, бо і сама складаэ ся з них. Коли бере ся про самостійність України то лиш тому, що се є її задачою.

Дмитро Макогон.

Любов.

Він був молодий і здоровий. Працював в великім, паровім млинї. Часто був завятий працюю і цілу ніч, та й тоді, коли із сходячим сонцем виходив з млина, спїшучись на свою квартиру, на його здоровім лицьо не пізнали було утоми. Він відчував свою молодечу силу і був вдоволений.

І пізнав він молоду дівчину, що служила в одного панства. Від його квартири лише через дорогу. Пізнав — і залюбив ся. Ії чесна душа, гарне личко і ті великі, чорні очі були цілм її богатством. А він, не зважаючи на се, радїв душею і пливав у щастю, коли дізнав ся, що й дівчина йому сприяэ. Не сприяэ, а любить його палким, сердечним коханэм.

— Коли будеш мозою, — шепотїв він не раз в любовнім опянію — тоді завяэш ти небесного щастя і надземської роскоші. Гляди на мої сильні руки. Вони, ті руки, вже подбають про те, що ти, моя богине, не знати меш ні злиднів, ні турботи. Скажи, кохана, любиш мене? питає він тихим, розпучливим голосом.

Молода жінка глянула на своє маленьке дитятко і рясні слези покотили ся з її очей. Вона мовчала. Лиш Нужда зареготала ся по дїлчому і крикнула на всю хатину: — Де я паную, там нема місця на любов!

Зневажать Тараса Шевченка.

1914 р. се радісний рік для всього „Українського народу“ а так само і для нас — робітників. Де лише находить ся гурток людей та зараз не забувають споминути „Не злим тихи словом, вашого Прометей“... Де находить ся якийсь „попонець“, то він також не забуває про нього згадати в св. письмі. Так, так се гарно, що ніхто не забуває про того вельможного Т. Г. Шевченка, але вони, ті всі „псарі“ сьвяткують його не задля того, щоби задовільнити бажаня Т. Шевченка ділами, але сьвяткують його тому, щоби приодобитись тим перед народом, та, щоби заліптити уха народу, щоб народ не чув бравдивих слів генія щоб було декше дерти з народу шкіру. Коли переглянем ті всі уривки, які помінуэ кожда буржуазна шмата то можемо смїло сказати, що як би були цілі твори так написані, то Шевченко певно був би не видів турми.

Тарас Г. Шевченко писав свої твори не для того, щоб нал ними знущати ся, не для того, щоб всі „псарі“ кради його бажаня і його самого, але писав їх на те, щоб суспільність зрозумїла, що між нами э „псарі“ що між нами э дируни та царі. Шевченко виразно просить, щоб ім вже раз скрутити вязи і щоби народ запанував сам над собою. Не мїг Шевченко за свого життя обігнатись від царів, псарів та других дирунів, не може і по смерті...

Шевченка знають, Шевченка сьвяткують його противники, в його честь закладають ріжкі противні його ідеї товариства А чи таке щось не зневага?

Ми бачимо, що ті, проти котрих так остро виступав Шевченко, й самі в його імени заложують товариства. Чи-ж се не глум?.. Ті сарї противники сьвяткують Шевченка, чи-ж не висьмівають вони його творів?.. Фарисей, фарисей! Кричуть, та гвалтують, щоб згадати Шевченка „Не злим тихим словом“, але сами так не роблять, бо згадують його противно, галасом та шумом користним для себе а не народу. Та нехай вони собі і так, ім прийдє конець і перестануть гвалувати а Шевченка.

Ми робітники сьвяткуэм також та згадуэм нашого генія Т. Шевченка. Але се для нас товариш

замало, для нас ще бракуэ щось, щоби ми таки справді здійснювали бажаня Шевченка, щоб ми не лаш про форму його згадували. Товариші лиш тоді здійснемо бажаня Шевченка, як приступимо всі як оди до сод. дем. партії, а там зможемо його бажаня сповнати. Тоді нам не буде встидно споминути його: „Не злим тихим словом“ лише сод. демократи потраплять правдиво сьвяткувати роковини Шевченка. А ви панове, кричіть горлайте, щоб вам і горлянки попухли, так не довго будете кричати, не довго будете рити, Товариші робітники, не спїть, вступайте всі як один в соціал-демократичні організації, не дайте глузувати ворогам над Шевченком, що боронив тільки поневолену робітничу клясу. Ще раз завизаю вас, вступайте до організації, бо тільки в соціал-демократичній організації виц ратуноку, тільки ся організація вашою зброєю, а щоби було чим стрїляти, приумеруйте ваш „Робочий Народ“. А тих „псарів“, де лиш який являть ся, так хрїну йому, хрїну! Прогнати на всі вітри, щоб і місяця не агрїв.

Здоровлю щиро читачів „Робочого Народу“. Никоряк Лев.

Віра. Коли вірити значить щось за правду узнавати; та віра соціалїзму перевисшаэ всяку віру на світі. В християнстві на примір, віра значить узнавати за правду се, чого не розумїємо і чого не знаємо. „Бз соціалїзми ми віримо в се, що розумїємо і що знаємо. Біблія каже, що бог сотворив свїт з нічого і християни вірять в теэ, хоч і бога не бачили і розумїти се мо. жуть, як з нічого може бути щось.

Наука знов каже, що свїт э вічний і соціалїсти (також многі нїших) вірять в теэ, бо воно зїдне з розумом, бо поза свїтом ми не бачимо нічого і не знаємо нічого. Ветпді християни вірять в підданство і невольничу боляизь карп.

Оснвою моралї соціалїзму э справедливїсть і братерство, бо се легко зрозумїле, що тільки на таких засадах можуть люди уладити собі щасливе житє.

Церков хоче, щоби ми вірили в спасителя і добродїйність царів та капіталїстів. Тисяч літ тої віри нічо нам не помогло. Спаситель возніс ся на небо, а вовчя добродїйність царів і капіталїстів э пеклом для нас.

Соціалїзм хоче, щоби ми вірили самі в себе, ратували себе самих та не давали себе на поталу хижим звірюкам в людській подобі.

Тож в теперїшню пору віра в самооборону э найвизначнїшою прикметою соціалїзму. Щоби робочий народ зрозумїв своє положєнє, увірив в свої власні сили та знав як їх ужити в

WINNIPEG YARD
Redwood & McKenzie St.
Phones St. John 1132 - 910

TRANSCONA YARD
Melrose & Kanata
Phone St. John 1507

Dominion Lumber & Fuel Co. Ltd.

WINNIPEG & TRANSCON

ДОСТАВЦІ РІЖНОГО РОДА МАТЕРІАЛУ ДЛЯ ВУДОВИ.

Маємо стало на складі лати, гонти, вікна, дворї і всякє викінченє внутр. Тверде дерево спеціально до викінчуваня.

Всякого рода дерево, вуголь завжди маємо також на складі в Трансконї.

борбі з капіталїзмом — се зміст євангелія соціалїстичного на сьогодні. А наємний невільник, ше э байдужним вглядом сего євангелія та морочить свій мозок вірою в спасителїв і доброту працюдавців — се на ділі звичайна муляка, а духово він э огвиллом між звірем а людиною, гнилою колодою на шляху людського поступу. І на таких те колодах стоїть стара віра і старий лад суспільний.

Дамян Борисько.

Elmwood, Man.

Заходом тугейного Відділу У. С. Д. відсьвятковано в недїлю 29 марта с. р. 100-ні роковини уродин нашого великого борця і поета народних мас Тараса Шевченка. На сьвято зібрав ся великий збвг робітників і робітниць, котрі переповнили галєю. Прибуло богато товаришів, і товаришок з Вінніпеґу а головно бесїдники котрі промовляли на сїм сьвяті. Сьвято отворив тов. Хоуунжий промовою.

З бесїдників промовляли тов. Стефанїквї, Ткачук, Корейчук, Гнида і Косович. Промови були дуже гарячі, якми зацікавлені і вдоволені були всі присутні сего сьвята.

Промови бесїдників відбували ся на перемїну здеклямаціями, Деклямації були дуже гарно виголошені а головно стихи Тараса Шевченка Тополя, Розрита Могила, Три шляхи, Калина, До мертвих живих і ненароджених земляків моїх, Як би ви знали панчї і інші стихи. Програма сьвята була досить богата і вдовольила бажаня присутних. При кінцї сьвята промовляв ще раз тов. Стефанїквї, звизаючи товаришів і товаришок щоби вступали в ряди соціал-демократії а се до відділу У. С. Д. в Elmwood. По промові тов. Стефанїквїго вписало ся кілька нових членів. Хоч не довго їстнуэ наш відділ, однак праця у відділі іде значно в перед. Що тиждня відбувають ся бізнесові мітінги і інші наради наших членів. До тепер відбулосьо один пропагандовий мітінг і сьвяткованє роковин Шевченка. Лиш так дальше товариші, а тоді смїло екижемо, що наш відділ розвиваэ ся, і не за довго ввесь Elmwood буде агуртований у Відділ У. С. Д.

Товариші і Товаришки! Не-хай не стане між нами одного робітника і робітниць, котрий би не належав до нашого Відділу.

Сисак секретар Відділу

Coleman, Alta.

Тут в нас в Колман відотралось на 25 того марта перше „Українське представленє“, „Сатана в боцї“. Тож напі Українські темняки, не дуже ся сим заїнтересувала, бо пощож темній худобі інтересуватись просьвітним ділом? Коли она і так перевалаэ свій час, як не вгною, то десь коло смердячого бурнну. Э вас тут файна череда, але хто з Вас маэ потїху і зиск? Правда що зискаэ з Вас готель, лікар стор, пул - рум, перква, піп поліціант, судїя, адвокат, агент, ворожит и всеь зволоч сего містечка. Ти лиш робітнику, робї тяжко, а ся висше подани зволоч вужиэ твій зиск і твою силу. Ой э вас тут в Колман файна компанія темних бичків, кидаэте ви нам під ноги колодє, але приїде такий час, що ми з вас зробимо людий Ой поправтєсь кольманські спорти і сусїди пул - руми, бо як не поправитєсь то змалою вас від ніг до голови, і подам ваші імена напаятнувати в газетї, най би всі знали щови таки дійсна худобя, і тагїй до худоби належите. Чи ж тобї робітнику не встид і не ганьба що твоє рїдна штука відіралась такї тобї перед носом а тебе не було. І майна не робила того дня, правда що ні? Ганьба і встид вам. Як ви так будете і дальше поступати тим більше заробите собі ганьби і неслави. Отже сей раз не хочу за вас тут много так писати, бо сподїєсь що на другий раз може котрийсь з вас поправить ся.

З вас кождий однаковий і вирїе в злиднях та визиску капіталїзму, А прїхавши до Канади починаэ показувати що то ті; Ой темний ти темний, так як був твій лїд і прїдїд. Хоч би ти обїхав цілий свїт кругом, то тебе всюд капіталїст буде зати за смїтє, і ще витре тобою свої чоботи. А зому? Тому що ти темний ні в чому не сьвідомий. З тобою всеь роблять, а се ти не бачиш, бо тобї темнота заступила очі. Ти тоді побачиш, як пристанеш до нашої правої сторони, себто до організації соціал-демократичної.

FUJI MICRO SAFETY

